N°. 323. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 9 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . " 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 70, Ned. Cour.

Een onzer meest geachte handelshuizen heeft ons heden, door een uitvoerig schrijven, in staat gesteld, om, ook ten aanzien van het tweede gedeelte der door den heer THORBECKE gedane interpellatie, betrekkelijk de vrijheid onzer handelsvaart, aan te toonen, dat het antwoord des Ministers van Buitenlandsche Zaken zeer onvolledig is geweest. Wij haasten ons, den voornamen inhoud van dit schrijven aan onze lezers mede te deelen:

De Minister heeft gezegd, "dat voor zoo verre de "schepen niet uit de geblokkeerde havens hebben kunnen "vertrekken, de aanvraag is gedaan, om daartoe alsnog "verlof te geven. Dit is geschied vóór dat nog eenige "rekwesten bij den Minister waren ingekomen. Toen die "waren ontvangen, is de aanvraag met naderen aan-"drang herhaald, enz."

Dat antwoord is niet juist.

De aanvraag is niet gedaan "voor reeds in de ge-"blokkeerde havens liggende schepen", maar "om in "de Russische havens (aan de Oost en- Witte zeeën) "gekochte goederen te mogen afhalen en schepen "daarvoor uit te zenden; en te dien einde, *in geval "van blokkade dier havens*, de bevoegdheid te erlangen, "zoodanige geblokkeerde havens vrijelijk te mogen na-"deren en *inloopen*, en met Nederlandschen eigendom "beladen, die weder te mogen verlaten."

Het is toch bij den handel van algemeene bekendheid, dat geen Nederlandsch schip in eenige der bedoelde Russische havens *overwinterd heeft*. Het is daaraan toe te schrijven, dat o. a. te Petersburg dit oogenblik nog goederen voor Nederlandsche rekening gezolderd liggen, die reeds het vorige jaar in Sept. of Oct. ten *volle* zijn betaald geworden, doch toen, bij gebrek aan scheepsgelegenheid, niet hebben kunnen worden verzonden.

Het is dus eene onjuiste voorstelling, dat "vóór dat nog eenige rekwesten ingekomen waren" de Minister aanvraag heeft *kunnen* doen, "*om schepen uit de geblokkeerde havens te laten vertrekken*"; 1o. waren in die havens toen nog *geene* schepen aangekomen, daar ze in April door het ijs nog niet toegankelijk waren, 2o. waren de havens toen nog niet geblokkeerd, en bestond te dien tijde alleen de vrees, dat zulks geschieden zou. Indien deze aanvrage werkelijk gedaan ware, toen er nog geen schijn van grond bestond, om haar te doen: gewis zou men dit vernomen hebben; althans de Minister heeft het nimmer, ook niet in de eerste beschikking, op het door belanghebbenden ingediend rekwest te kennen gegeven.

De Minister zeide verder: "Sedert een paar dagen heb "ik echter reden te hopen, dat er mogelijkheid bestaat, "dat daarop teruggekomen worde; althans voor die "koopers, welke hunne belangen met deugdelijke be-"wijzen kunnen staven."

"De tijd zal moeten leeren, wat daarvan zij; doch zoo als de zaken nu staan, is dit hoogst onwaarschijnlijk. Zijn wij wel onderrigt, dan moet de Minister in een voor ongeveer 3 weken uitgevaardigd schrijven bepaald verklaard hebben, in antwoord op een schrijven ten geleide van de aan het Ministerie ingezondene deugdelijke bewijzen van Nederl. eigendom, "dat de fransche regering *zich ongenegen betoonde*, zoodanige licences toe te staan, en hoewel zulks nog niet bekend was, [illegible] te vreezen was, *dat de verklaring van Engeland daarmede eenstemmig zoude zijn.*"

Die mededeeling komt volmaakt overeen met het- geen door Sir JAMES GRAHAM (naar wij meenen) in het Engelsche Parlement is medegedeeld en ook in [illegible] blad opgenomen, "dat in dezen oorlog geene [illegible] zoude worden verleend, om geblokkeerde havens [illegible] mogen passeren, en dat de eenige verzachting [illegible] het regt van blokkade zou bestaan in eene waarschuwing aan in die havens zich bevindende schepen." [illegible] het mogelijk, en dit zal later moeten blijken, [illegible] Engelsche regering te dien aanzien tot eene [illegible] zienswijze gekomen is, en alsdan zouden de [illegible] van den heer VAN HALL bewaarheid worden.

Doch waarschijnlijk achten wij het niet. En al wordt ook eene uitzondering gemaakt voor zoodanige schepen, "welke bij de verklaring van blokkade *in lading* waren", zulks zal ten aanzien der, boven bedoelde goederen *nog weinig baten*, daar, in de voortdurende onzekerheid over het te nemen besluit, vele dier eigenaars daarvoor nog geene schepen hebben uitgezonden, en daarentegen anderen, die zulks gewaagd hebben, nu voor eenige dagen van de gezagvoerders hunner schepen berigt bekomen hebben, dat zij voor Kroonstadt en Bolderaa door Engelsche oorlogschepen *afgewezen waren;* en die schepen alzoo te Memel en Koningsbergen moesten binnenloopen.

Doch bevreemdend is het, daar de bedoelde aanvraag zich toch ook uitstrekte tot de, in de havens van de Witte Zee gedane inkoopen, dat de Minister geene mededeeling heeft gedaan van het reeds voor eenigen tijd bekend geworden besluit der Engelsche regering, om "*de haven van Archangel tegenwoordig niet te blokkeren*". Verder "dat het niet waarschijnlijk is, dat er iets "zou gebeuren, hetgeen het noodzakelijk zou maken "zulks te doen; dat, wel is waar, oorlogsschepen naar "de Witte Zee gezonden worden, evenwel niet om te "blokkeren, maar alleen met orders, om naar vijande-"lijke schepen uit te zien".

Het is onze meening, dat de Min. van die voor *onzen* handel en onze *scheepvaart* zoo belangrijke concessie in zijn voordeel gebruik had kunnen maken. Waaraan het toe te schrijven is, dat Z. Exc. het niet gedaan heeft: aan bescheidenheid, onbekendheid of weinig belangstelling in de zaak, durven wij niet beslissen.

Uit het boven aangehaald schrijven van de gezagvoerders der uitgezondene en voor Kroonstadt afgewezene schepen blijkt voorts, "dat de Engelsche com-"mandant hun het verlof om binnen te loopen *geweigerd* "*had*, en gezegd, dat zoo zij zich ten tweede male "vertoonden, *zij zouden opgebragt worden*". Een der kapiteins schrijft zelfs, "*dat reeds meer dan honderd* "*schepen afgewezen waren*".

Ook in de Zwarte Zee gaan de zaken verre van geregeld.

Door de Russische regering is in der tijd te kennen gegeven, "dat zij, ten einde den buitenlandschen handel, "zoo veel mogelijk, te gemoet te komen, besloten had, "om ALLE de voor buitenlandsche rekening aangekochte "granen, *voor eigen rekening over te nemen tegen dezelfde* "*prijzen als de gedane inkoopen gecontracteerd zijn*".

Het gevoelen van hen, die in dezen maatregel meer eene voordeelige speculatie der Russische regering zagen, dan wel een bewijs van edelmoedigheid schijnt bewaarheid te zullen worden. Immers uit laatstelijk van Odessa ontvangen brieven blijkt:

1o. dat alleen de *rogge* overgenomen is, maar niet de *tarwe*.

Waarschijnlijk was dit graan te duur voor de Russische regering.

2o. dat de overgenomen rogge tot heden nog niet betaald, maar daarvoor eenvoudig een bewijs van ontvang afgegeven is.

3o. dat de op de Krim (o. a. in Eupatoria) zich bevindende rogge niet overgenomen is. (Waarschijnlijk dewijl aldaar niet zulke groote legers te onderhouden zijn.)

Buitendien al worden die granen betaald, blijft het verlies toch nog altijd door het verschil in wisselkoers, door de belangrijke zolderkosten en door vele in ballast terugkeerende schepen hoogst aanzienlijk.

Wij hebben van tijd tot tijd feiten opgegeven, waaruit duidelijk bleek, welk verschil er bestaat tusschen het Ministerie van Hall en het Ministerie Thorbecke; een verschil als van eene tegenovergestelde rigting, ten aanzien der billijkheid en regtvaardigheid, welke toch aan het vorig Ministerie, — in welke mate, beslissen wij niet — geenszins zal worden ontzegd. Die billijkheid en regtvaardigheid openbaarde zich vooral bij benoemingen van Burgemeesters.

Onbepaalde eerbied voor de wet bragt mede, dat de bediening van Notaris niet tevens met die van Burgemeester kon waargenomen blijven. De heer Thorbecke heeft zich door de handhaving van dat beginsel, zonder aanzien des persoons, vele persoonlijke vijanden berokkend.

Maar ook in andere opzigten bleek zijne zucht, om de billijkheid te bevorderen.

Te Alphen aan den Rijn, bijv., ontstond eene vacature als Burgemeester. De ingezetenen begeerden de vereeniging der betrekkingen van Burgemeester en Secretaris, niet slechts in het belang der gemeentekas, maar vooral, omdat de Secretaris een allezins bekwaam man was, die de gemeentebelangen op het zeerst behartigde. De Commissaris des Konings in de provincie droeg als kandidaat voor een jong advocaat, zonder practijk; de Minister Thorbecke gaf gehoor aan de, bij adres hem kenbaar gemaakte wenschen van den Gemeenteraad en benoemde den Secretaris tot Burgemeester.

Te Soeterwoude viel de betrekking van Burgemeester open in den aanvang van 1854. De Gemeenteraad en vele aanzienlijke ingezetenen droegen eerbiedig voor, dat de bij hen gunstig bekende Burgemeester der gemeente Soetermeer, van geringer uitgestrektheid en bevolking, tot hoofd van het Gemeentebestuur zou worden benoemd. De Minister van Reenen gaf hun tot Burgemeester een jong advocaat, zonder eenige practijk en eenige andere persoonlijke aanbeveling, dan dat hij *de zoon* was van den vroegeren Burgemeester.

Zoo openbaart zich onder het Departement van Binnenlandsche Zaken de "tegenovergestelde rigting," en in practijk de theorie van het programma van 26 April, betrekkelijk de meerdere vrijheid, die aan de wenschen der gemeenten behoorde te worden gelaten!

Het *Weekblad van het Regt* laat zich over de klagten van de *Nijmeegsche regtbank* aldus uit:

"De *Arnhemsche Courant* heft hevige klagten aan over de verwarringen en moeijelijkheden bij de Nijmeegsche regtbank, ontstaande uit de voortdurende afwezigheid van twee harer leden, (de heeren van der Brugghen, president, en van Lijnden, regter), die tevens zijn leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Hoezeer met de plaatselijke bijzonderheden minder bekend, kunnen wij ons de gegrondheid dier klagt zeer goed voorstellen; en zeker is het, dat Nijmegen niet de éénige plaats is, waar hierover met reden geklaagd wordt. Wij behooren niet tot degenen, die de regterlijke ambtenaren willen weren uit de Tweede Kamer; omdat wij de leer niet zijn toegedaan, dat wat men tegenwoordig noemt *de advokaten* moet zijn uitgesloten uit de parlementaire vergaderingen. Maar *est modus in rebus*. De Tweede Kamer heeft er geene schade bij; maar de dienst der justitie lijdt er ontzettend veel door, als men de beste zetels der hoven en regtbanken ontruimt, om hunne leden te zenden naar de Tweede Kamer. Het kwaad bestaat, en is groot; en het geneesmiddel is zeker moeijelijk, zoolang, vooral in een klein land, een algemeen stelsel van uitsluiting bij de wet niet wenschelijk is. De kiezers kan men niet binden; maar het eenige wat men misschien wel zou kunnen, dat is, om een wettigen maatregel in het leven te roepen, waarbij op eene doelmatige wijze voorzien werd in de dienst der justitie op die plaatsen, waar de noodzakelijkheid zich daartoe doet gevoelen. De commissie van 24 September gelieve hierop eens te letten."

Ook de *Arnhemsche Courant* van heden komt op dit onderwerp terug, en bewijst zonneklaar, dat de Nijmeegsche regtbank, door de afwezigheid vooral van den heer VAN DER BRUGGHEN, als president, [illegible] heden wordt belemmerd.

Men zal zich herinneren, dat nu het presidium moet worden waargenomen door een regter, die, hoezeer bekwaam en allezins [illegible] *van het gebrek van* [illegible] gesteld worden, weinig eerbied kan inboezemen?

De *Arnhemsche Courant* brengt evenwel nog eene andere eigenaardigheid van de heeren VAN DER BRUGGHEN en VAN LIJNDEN aan den dag. Zij zegt het volgende, dat allezins opmerking verdient:

"Wij hebben volstrekt niet getwijfeld noch aan de *welwillendheid* noch aan de *belangloosheid* der heeren regters plaatsvervangers.

Integendeel; wij hebben opgemerkt hoe bezwaarlijk het voor hen, toevallig alle *practiserende* procureurs en advocaten, is, bij voortduring en *om niet* het werk van twee der regters te verrigten. Zekerlijk is dat zeer welwillend en zeer belangeloos van hunne zijde. Maar wij namen daaruit aanleiding om te wijzen op eene noodzakelijke verbetering onzer wet op de regterlijke organisatie, hierin bestaande, dat regterlijke ambtenaren langer dan ééne maand verlof bekomende, hunne bezoldiging geheel of ten deele zullen moeten afstaan aan hen die inmiddels het werk doen, even als dit met alle andere ambtenaren het geval is Want ziet, wij zijn het volkomen eens met de *Nederlander*: „dat belangloosheid aan regterlijke ambtenaren betamen;" — maar passen die stelling geenszins, zoo als de *Nederlander*, *alleen* op de plaatsvervangers toe, maar in de eerste plaats ook op de regters. Wij zijn onderrigt, dat elders, zoo als met name in Amsterdam, de regters uit eigen beweging bij langdurige afwezigheid hunne wedde ten behoeve hunner plaatsvervangers afstaan; maar dat de Nijmeegsche heeren, hoezeer daartoe aangezocht, geweigerd hebben, dit voorbeeld te volgen, waarschijnlijk meenende, dat belangeloosheid betaamt.... aan de regters-plaatsvervangers.

De anti-revolutionnaire partij kan 't noode verkroppen, dat het Ministerie haar thans wenscht te verwijderen uit de Tweede Kamer, nu zij voor dat Ministerie een onnut, of liever schadelijk werktuig schijnt te zijn geworden.

De verbolgenheid daarover — en zij is natuurlijk — is zelfs zóó groot, dat de meest gewone voorzigtigheid wordt uit het oog verloren, en nu erkend wordt, dat het Ministerie, hetgeen het op 't kussen hielp, niets dan als een hefboom tot bereiking van daaraan vreemde doeleinden heeft gebruikt.

„Het Ministerie heeft in *de April-beweging* gezien „eene *Protestantsche opgewondenheid*, die met behendig „overleg, door den wiegezang eener *Wet op de kerk-„genootschappen*, terwijl de heer LIGHTENVELT naar Rome „gezonden werd, MOEST WORDEN GESUST." (*Nederlander* No. 1213).

Dat is 't juist wat de geheele constitutionnele pers van den eersten dag heeft betoogd; maar..... 't geen ook door *de Nederlander* werd uitgekreten als te zijn eene uit de lucht gegrepen bewering, als eene verloochening van al 't geen Protestantsch gevoel het edelste kon te weeg brengen!

Wanneer alzoo, door de eigen vrienden van 't Ministerie, de oogen der Natie worden geopend, om haar te doen zien, hoezeer men haar godsdienstig gevoel heeft geëxploiteerd: niet minder springt het in 't oog, dat de anti-revolutionnaire partij volijverig de hand heeft geleend, om die exploitatie zoo volkomen mogelijk te maken.

Spijt over de ondankbaarheid van het April-Ministerie, kenbaar in de woorden: „bondgenooten, die zoo hin-„derlijk zijn, worden *geduld*, zoolang men van hun „*onmisbaarheid* overtuigd is", doet nu wel een tipje opligten van den sluijer, waarachter de April-beweging lag verscholen; maar te gelijker tijd het deel kennen, dat de anti-revolutionnairen daaraan genomen hebben.

Is het de *ondankbaarheid*, die, van wege de Regering, de „partij" uit de Kamer wil geweerd hebben: de verwijdering zal, van de zijde der Natie, *eene billijke belooning* zijn voor de slechte diensten, steeds door de woelingen der anti-revolutionnairen aan het Vaderland bewezen.

Er zijn Volksvertegenwoordigers, die eenig en alleen verkozen schenen, om te waken voor de Protestantsche kerkelijke belangen en voor de zelfstandigheid en onafhankelijkheid der diakoniën, die men door de ontworpen armenwet onder het Ministerie Thorbecke geschonden achtte.

De *nieuwe* armenwet heeft de diakonien tot dezelfde verpligtingen als het vroegere wetsontwerp gedoemd.

Daardoor is thans goedgekeurd wat vroeger gewetensbezwaar scheen op te leveren.

Zulks geschiedde ook door mannen, die in het vorige jaar door predikanten en kerkenraden als uitnemende handhavers van het regt der Protestantsche kerk, als sieraden van het Protestantisme, bij de verkiezingen openlijk werden aanbevolen, als: Engelen, Wintgens, Hoekwater, Sander, Bieruma Oosting, de Brauw, van Deinse, Sleeswijk Vening, Taets van Amerongen, Schuurbecque Boeije, van Rappard, van Franck, Schimmelpenninck van der Oije, graaf Schimmelpenninck en Bosscha.

Buitenland.

ENGELAND.

De luitenant-generaal sir P. Maitland, overleed te Londen in den ouderdom van ongeveer 77 jaren. In 1792 als vaandrig in dienst getreden, woonde hij de togten naar Vlaanderen en Walcheren, verscheiden veldslagen in Spanje en Portugal en ook dien van Waterloo bij. Na in 1843 tot den rang van kolonel opgeklommen te zijn, verkreeg hij daarna den laatstelijk door hem bekleeden post, en was beurtelings luitenant-gouverneur van Opper-Canada en Nieuw-Schotland, gouverneur der Kaapkolonie en opperbevelhebber van het leger van Madras.

FRANKRIJK.

Den 15 Augustus ziet men eene revue te gemoet over de nieuwe keizerlijke garde, waarvan de organisatie omstreeks de helft der maand Julij moet geëindigd zijn.

— Den 6 dezer, des avonds, werd in de Comedie Française feest gevierd ter gelegenheid van den verjaardag der geboorte van Corneille. MlleRachel trad bij die gelegenheid weder op in de Horaces.

BELGIE.

Men schrijft uit Ostende, dat de Koningin Maria Amelia en de prins de Joinville met een bijzonderen trein laatst van Bonn aldaar zijn aangekomen. Zij begeven zich naar Engeland, maar wachten te Ostende gunstiger weder af, om zee te kiezen.

— Men meldt, dat de heer von Brunow, oud-Russisch minister te Londen, Brussel verlaten en zich naar Darmstadt begeven zal.

DENEMARKEN.

Er is eene telegrafische depeche uit Kopenhagen ontvangen, gedagteekend van 6 dezer, inhoudende, dat Maandag jl. aldaar met veel plegtigheid gevierd is de verjaardag van de afkondiging der grondwet in den jare 1849. Men weet, dat dit feest eerst door de Regering werd verboden, en dat het daaraan toe te schrijven was, dat er tegen 36 dagbladen van de oppositie, die te Kopenhagen of in de provincien het licht zien, vervolgingen zijn ingesteld. Nadere berigten zullen het moeten ophelderen, hoe het Deensche kabinet, bij deze gelegenheid zoo plotseling van gevoelen schijnt te zijn veranderd. Het eenige, dat de depêche behelst, is dit, dat het feest een groot getal personen had uitgelokt daaraan deel te nemen en dat alles in de meest volmaakte orde was afgeloopen.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Door het Zweedsche ministerie van buitenlandsche zaken is den 31sten Mei de volgende bekendmaking uitgevaardigd:

« Het Britsche gezantschap alhier heeft een schrijven van den vice-admiraal Sir Charles Napier medegedeeld, inhoudende, dat onderscheidene, zoowel Zweedsche als Deensche handelsvaartuigen, welke, onder voorwendsel dat de blokkade niet bekend gemaakt was, in geblokkeerde havens trachtten binnen te loopen, van de kusten van Koerland zijn afgewezen.

« Tengevolge daarvan heeft de bevelhebber der Groot-Brittannische vloot verzocht, dat bekend gemaakt mogt worden, dat voortaan alle schepen, welke trachten de blokkade te verbreken, door de Britsche vloot zullen worden opgebragt. »

(Eene bekendmaking van gelijken inhoud is den 3en dezer door het Deensche ministerie van buitenlandsche zaken uitgevaardigd.)

TURKIJE.

Door den telegraaf zijn er berigten overgebragt, die het volgende inhouden;

ATHENE, 1 Junij. Vele ambtenaren zijn in hunne bedieningen geschorst. Het Amerikaansche eskader vereenigde zich te Syra.

KONSTANTINOPEL, 26 Mei. Het Ottomannisch kabinet heeft eene wijziging ondergaan. Mehemed-pacha, voormalig Minister van Marine is benoemd tot groot visier en in zijne plaats heeft Halil-pacha het bestuur over het Departement van Marine aanvaard.

KONSTANTINOPEL, 29 Mei. De Engelsch-Fransche hulptroepen zijn nog niet naar Varna vertrokken.

Het Turksche Aziatische leger maakt zich gereed, om, in vereeniging met Schamijl, Tilles aan te tasten. Redoute-Kaleh was gebombardeerd en Anapa ingenomen, terwijl Kutaïs door de Russen was ontruimd. De kruisers der vereenigde eskaders hadden twee Grieksche handelsvaartuigen in beslag genomen, waarop zich Russische troepen bevonden.

PARIJS, 7 Junij. De *Moniteur* bevestigt de reeds medegedeelde berigten aangaande de nederlaag der Russen bij Silistria en Slatina.

— De *Moniteur* behelst in zijn n°. van 6 dezer de instructiën, die de Porte gegeven heeft aan de opperbevelhebbers der provincien Janina, Fricala, Herzegowina, Bosnië, Scutari, Albanie en Salonica, alsmede aan den pacha van Belgrado, den keizerlijken commissaris in den Epirus en den gouverneur van Romelie, betreffende de vriendschappelijke ontvangst, die zij aan de in aantogt zijnde Oostenrijksche troepen verschuldigd zijn. Uit die instructien blijkt o. a., dat Oostenrijk eenige oorlogschepen zal zenden in de wateren van Prevesa en Arta, ten einde in overeenstemming met de schepen der geallieerde vloot, de troepen te ondersteunen, die de Grieksche grenzen zullen uitsluiten, ten gevolge van de onlusten welke in de provincien, Janina en Fricala uitbraken. Voorts zal Oostenrijk een gedeelte der troepen, die zich in het arrondissement Cattaro bevinden, naar de zijde van Albanie doen oprukken, ten einde te beletten, dat de insurrectionnele beweging zich naar het noorden der provincie uitstrekke en tevens om te verhoeden, dat de Montenegrijnen zich aan de rebellen aansluiten. Vermits Bosnie, Servie en Hezegowina nabij Montenegro gelegen zijn, zouden de gemoederen daar welligt in ongerustheid verkeeren door het oprukken der Oostenrijkers, doch de Porte verklaart; dat voor die bezorgdheid geen grond bestaat, vermits Oostenrijk alléén handelt in overeenstemming met Turkije, Engeland en Frankrijk.

— Volgens de *Pays* zal lord Redcliffe eveneens teruggeroepen worden als gezant van Engeland te Konstantinopel, op grond dat het noodig is, om het diplomatieke gezag aan dezelfde handen toe te vertrouwen, waarin het militaire gezag is geplaatst. Men verzekerde te Konstantinopel zelfs, dat het vertrek van lord Redcliffe zou gevolgd worden door eene wijziging van het Turksche ministerie.

— De Fransche dagbladen gewagen van twee ... die zeer belangrijke berigten bevatten, over ... Silistria is voorgevallen. Eene dezer depêches, ... *Constitutionel* medegedeeld, den 5 Junij van ... afgezonden, bevat meer uitvoerige bijzonderheden ... reeds bekenden nieuwen en vruchteloozen aanval ... Mei door de Russen tegen Silistria ondernomen. Die ... luidt woordelijk als volgt:

« De Russen hebben, in den nacht van 29 de... malen de vesting Silistria aangevallen, telken ... 10,000 man, maar zij zijn telkens door het ... leger afgeslagen. De vijand heeft bij die gelegen... man gesneuvelden verloren, 3000 man gekwetst... geweren en andere zegeteekenen. De Turken he... 6 krijgsgevangenen gemaakt. »

Het zou, ten gevolge van die ongelukkige pog... dat de Russen van de inname van Silistria gewape... zouden hebben afgezien, en, met achterlating ... man voor de vesting, zich in beweging hebbe... met eene legermagt van 60.000 man, om Omer... ontmoeten. Eenige dagbladen gaan zelfs reeds zoo... zij de plaats meenen te kunnen aanwijzen, waar ... legers elkander zullen ontmoeten en waar de be... zal gevoerd worden, die over het lot van Silistri... slissen. Dat zou plaats vinden in de vlakte v... Meredjan, die door Omer-Pacha daartoe zou zijn ... Het spreekt van zelf, dat men aan die dagblade... antwoordelijkheid voor die aanwijzing laat, w... zeker het vertrouwen van Omer-Pacha over dit ... punt moeten verworven hebben.

De tweede gewigtige depêche, die door geen ... dagblad woordelijk wordt opgenomen, maar die ... officiële dagbladen *le Pays* en *la Patrie* voor... belst een overzigt, waaruit blijkt dat de Russen ... Mei een nieuwen algemeenen aanval tegen Silist... gewaagd, maar die op nieuw met een verlies ... man geheel is afgeslagen. Onder de dooden en ge... zou zich de zoon van den graaf Orloff bevinden. De ... zou den 6den dezer te Parijs zijn ontvangen. Daar... gevoegd, dat de vesting langs den Donau van leven... is kunnen voorzien worden, en dat de Russen ... aan den tegenoverstaanden oever en op de eil... vonden, dat niet hebben kunnen beletten.

Regtstreeksche berigten zouden doen gelooven ... gebeurde op 30 Mei geen nieuwen aanval van d... geweest is, maar integendeel een uitval was, d... Turken was ondernomen, hetgeen weer zou ove... men met de bijzonderheden door den *Constitutio...* degedeeld betrekkelijk de aanvallen op den 29 ... is toch minder waarschijnlijk, dat de Russen d... hun aanval hebben hernieuwd, wanneer zij de... dag een vrij gewigtigen nederlaag hadden geleden ... het zich laat verklaren, dat de Turksche bezet... geestdrift na hare overwinning van 29. Mei, d... een uitval hebben beproefd, die, zoo de openbaar... tijdingen waarheid behelzen, den gelukkigsten uitk... de Turken zou hebben opgeleverd. Het is dus zeer ... lijk, dat de depêche, door de opgemelde Fransc... bekend gemaakt, betrekking heeft tot dezelfde ... nis, en thans schijnt het zeker, dat de Russen ... ste dagen der vorige maand eene vrij belangrijke ... voor Silistria hebben geleden. De officiële bevest... van werd spoedig te gemoet gezien, hetgeen d... den *Moniteur* van Woensdag jl. het geval was ... eene depêche uit Belgrado van 5 Junij is opgen... helzende, dat de Russen in den nacht van 2... aanvallen tegen Silistria hebben gerigt, dat ... manmoedig werden afgeslagen, en 1500 man ges... en 3000 gekwetsten hebben gehad.

— De Fransche *Moniteur* heeft ook medege... kort rapport van den vice-admiraal Hamelin, ... schen niets nieuws behelst. Daar in dat rapp... melding gemaakt wordt van het bombardement ... kan die tijding juist door het stilzwijgen als officie... gesproken, gehouden worden.

— Met den telegraaf heeft men berigten uit ... onder dagteekening van 29 Mei, ontvangen, vol... de opstandelingen in Thessalie eene groote ove... hebben behaald. Dat berigt verdient allezins ... maar al behelsde het de waarheid, waartoe zou ... Heeft de opstand dan de minste kans, om te ... bij de houding, die de Westelijke mogendheden ... Oostenrijk hebben aangenomen, en na de ond... van Koning Otto? Men gelooft evenwel, dat ... kabinet, door dien Vorst zamengesteld, weinig ... lang te zullen bestaan. De vaartuigen, die de ... bezetting van den Pyraeus, hebben ontscheept, ... 29sten uit die haven vertrokken, om zich met ... deel der krijgslieden, die zij aan boord hadden, ... lipoli te begeven.

— Men schrijft uit Toulon, dat de inscheping... pen naar de Levant binnen kort met kracht ... voortgezet. Verscheidene corpsen cavallerie zu... van daar vertrekken. Het stoomfregat *le Monte...* 1000 man van het 28ste regement van linie ... aan boord genomen. Een groote voorraad ... zich in de haven van Toulon. Dagelijks wor... aankoopen gesloten; de magazijnen van ... alle benoodigdheden voorzien, dit doet ... onderstellen, dat men de krijg in het ... meeste kracht wil voortzetten en wel om ... er des te spoediger een einde aan te maken. ... alle pogingen in het werk, om de schepen, ... staan, met den meesten spoed te doen afloopen ... einde is het getal vermeerderd. Drie ... op die wijs binnen kort gereed zijn. Zij zullen ... maken van een vierde reserve-smaldeel, ... 4 maanden zal moeten beschikt worden. ... die in den laatsten tijd uit Algiers naar ... trokken, hebben derwaarts overbragt 6 ...

[illegible] beambten van de telegrafische liniën in Algiers, die eene telegrafische dienst in het leger van het Oosten, zullen oprigten.

— In de zitting van het Lagerhuis heeft Sir James Graham in antwoord op den heer Hume te kennen gegeven, dat de admiraliteit eene depêche had ontvangen van Sir Ch. Napier gezonden uit de baai van Hango, bij den ingang der golf van Finland den 23sten Mei, waarin de admiraal mededeeling doet van het gebeurde met het fregat *Arrogant* en de kleine stoomboot *Hecla*, onder bevel van kapitein Hall. Die twee vaartuigen hadden vernomen, dat drie groote Russische handelsschepen geankerd waren in eene baai op 10 mijlen binnen het land gelegen, en door het vuur van een aanzienlijk fort beschut. Kapitein Hall heeft het vuur dier sterkte en dat der troepen, aan den oever gelegen niet geacht. Het is hem mogen gelukken, de baai binnen te komen, en een enkel handelsvaartuig, dat daar gelegen was, zegevierend naar de vloot over te brengen. Sir Ch. Napier doet opmerken, dat die daad waardig is de schoonste tijden onzer geschiedenis. Hij voegt er bij, dat de vloot zich in goeden staat bevindt. Toen de depêche werd afgezonden, was de Fransche vloot nog niet in het gezigt, maar men verwachtte, dat dit nu binnen 4 of 5 dagen het geval zou zijn.

De Engelsche dagbladen deelen omtrent dat voorval nog vele bijzonderheden mede. Daaruit blijkt, dat de schepen spoedig door het vuur van de Russische zijde werden overvallen, en dat de oevers door Russische krijgslieden bedekt waren. Men heeft eene landing gedaan, het geschut vernageld en zelfs heeft kapitein Hall met zijne manschappen een stuk geschut als zegeteeken medegenomen. Bij dit voorval heeft men ontdekt, dat de stad Ecknass geheel open en bloot ligt, en dat moet juist het voorname doel dezer onderneming geweest zijn.

— De algemeene aandacht is thans te regt gevestigd op het beleg van Silistria, terwijl de verdediging dier vesting, zij moge nog lang of kort duren, van gewigtigen invloed zal zijn op den gang van den veldtogt aan den beneden Donau. De volgende herinneringen mogen strekken tot het onderstellen van den vermoedelijken duur dier verdediging. Over het algemeen is de groote hardnekkigheid, waarmede de Turken zich in versterkte plaatsen trachten staande te houden, bekend. Sedert het begin van den veldtogt van 1828, schijnen de Russen, met het oog op die eigenschap hunner tegenstanders, inderdaad het stelsel van bresschieten door mijnen en van het aantasten der bressen naar vaste regelen, te hebben gekozen, ter vervanging van de vroeger door hen bij voorkeur gevolgde wijze van stormloopen met ladders en, voorts sedert de mislukte bestorming van Braïlow in den aanvang van genoemden veldtogt, algemeene stormen zelfs op de door de mijnen veroorzaakte bressen, stelselmatig vermeden te hebben. Het beleg van Silistria van 1829 geschiedde juist onder dezelfde omstandigheden als het tegenwoordige beleg dier plaats. Het was de eerste operatie van het Russische hoofdleger, nadat dit den Donau was overgetrokken, en werd bestuurd door generaal Schilder — die ook de leiding heeft van het tegenwoordig beleg — aanvankelijk in tegenwoordigheid van veldmaarschalk Diebitsch. Ook destijds werd de vesting, even als thans geschiedt, van den linker Donau-oever en van de Donau-eilanden beschoten. De volkomene insluiting op den regter Donau-oever geschiedde ook toen, even als thans, den 19 Mei; den volgenden dag, werd met de eerste belegeringswerken een aanvang gemaakt. Den 30 Junij 1829 gaf Silistria zich bij verdrag over.

Vergeleken bij 1829 is Silistria thans door verscheidene forten aanzienlijk sterker, onder welke dat, hetwelk den naam van den sultan Abdul-Medjid draagt, het voornaamste is. Al die forten nemen de hoogten in, van welke in 1829 de hoofdaanval tegen de stad werd gerigt. De dagbladen hebben medegedeeld, dat, hetgeen overigens in den aard der zaak lag, de Turken gedurende het laatste jaar alle mogelijke opofferingen hebben gedaan, om Silistria, tegen welke vesting de eerste onderneming der Russen te voorzien was, te versterken.

Ten jare 1829 werd, veertig dagen vóór dat Silistria viel, aan het Turksche leger, dat tot ontzet aanrukte, bij Kulewtscha eene volkomene nederlaag toegebragt, en deze nederlaag was alras bekend bij de verdedigers der vesting, die van dien oogenblik af geene redding meer hadden te hopen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

VERVOLG VAN DEN HOOFDINHOUD VAN HET VOORLOOPIG VERSLAG DER TWEEDE KAMER OVER HET REGLEMENT OP HET BELEID DER REGERING IN NED. INDIË.

Verscheidene leden hadden ernstig bezwaar tegen art. 5, betrekkelijk de benoeming van een luitenant-gouverneur-generaal. In allen gevalle moest de magt en de bevoegdheid van dezen worden geregeld. Dit laatste denkbeeld werd door meerdere leden gedeeld.

In twee der afdeelingen is op het denkbeeld aangedrongen, dat het aantal leden van den raad van Indië (art. 9 en 12) moest worden vermeerderd. Sommige leden verklaarden zich daartegen. Ook opperde men het denkbeeld plaatsvervangende leden te benoemen, waarvoor de directeur-generaal van financiën en dergelijke hooge ambtenaren in aanmerking moesten komen. Een lid verlangde voorts in eene der afdeelingen, dat de bevelhebbers van zee- en landmagt in den raad van regtwege zitting moesten hebben.

Over de bevoegdheid van den raad van Indië (hoofdstuk II) bestond ook zeer groot verschil van gevoelen. Enkele leden waren van meening, dat de raad van Indië, even als voor 1836, in zekeren zin, een *mede regerend* ligchaam moest zijn. Enkele anderen beweerden daarentegen, dat de raad bij het reglement op een te verheven standpunt is geplaatst. Dit werd krachtig tegengesproken door de leden, die het stelsel der regering zijn toegedaan.

Bij art. 21, no. 2 werd door enkele leden levendig het denkbeeld bestreden, aan den gouverneur-generaal de magt te verleenen tot het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van *wetten*, als strijdig met alle fundamentele beginselen van wetgeving en gezag. Dit werd door de groote meerderheid der afdeeling bestreden.

In eene afdeeling is men opgekomen tegen den uitleg van art. 34 en volgg. in de memorie van toelichting gegeven. Men bestreed vooral de uitdrukking: dat de minister van koloniën alleen verantwoordelijk wordt voor de daden van den gouverneur-generaal, wanneer deze laatste zich bij den Koning over eenig voorkomend geval heeft verantwoord en die verantwoording als geldig is beschouwd. Heeft het tegendeel plaats, dan blijft de verantwoordelijkheid kleven op den gouverneur-generaal.» Deze splitsing der verantwoordelijkheid kon men niet toegeven.

Er waren leden, die de bevordering, het ontslag en het pensioneren van officieren bij de wet wenschten te zien vastgesteld (art. 38).

Art. 41. handelende over de uitzetting van personen, die voor de openbare rust en orde in Nederlandsch Indië gevaarlijk worden geacht, werd veelzijdig besproken. Met nadruk werd het stelsel der regering door verscheidene leden bestreden. De verklaring in de memorie van toelichting had op die leden vooral een pijnlijken indruk gemaakt. Willekeur moest worden vermeden. Men trachtte het vroegere stelsel, dat zij wreed en gevaarlijk noemden, te vergoelijken. De magt thans weder aan den gouverneur-generaal toegekend, achtten zij overgroot. Alles hing af van een persoon, die voet kan geven aan vooringenomenheid of hartstogt. Nagenoeg algemeen heeft men in vier afdeelingen verklaard, dat men zich met het stelsel der regering vereenigde. Een gedeelte der leden verlangde echter meerderen waarborg, bestaande: 1o. verpligte overeenstemming in de plaats van verpligte raadpleging met den raad; 2o. verpligting voor den gouverneur-generaal, om zijn besluit met redenen te omkleeden; 3o. de verpligting om telkens, waanneer van het regt van uitzetting gebruik werd gemaakt, daarvan kennis te geven aan den gouverneur-generaal.

Naar aanleiding van art. 45 werden velerlei beschouwingen over de Delftsche academie gewisseld. In twee der afdeelingen heeft men een ongunstig tafereel opgehangen van den toestand der academie, en van het daar gegeven onderwijs. Sommigen drongen aan op het verlaten van het stelsel omtrent het zoogenaamde radicaal der Indische ambtenaren. Anderen wilden dat stelsel handhaven, maar wenschten eene verbeterde inrigting der academie.

In eene der afdeelingen keurde men het bestaan der cultuur-procenten (art. 47) af. In eene andere afdeeling werd over dit stelsel geenszins een zoo ongunstig oordeel geveld.

Eenige leden wenschten voor de uitoefening van het regt van gratie (art 48) ook het advies van den raad van Indië. Verscheidene leden achtten de gevorderde overeenstemming met dien raad gevaarlijk bij het schenken van abolitie en amnestie.

Over art. 52 hebben uitvoerige beraadslagingen plaats gehad. Sommige leden hebben daarbij een zeer ongunstig tafereel opgehangen van den toestand der Javaansche bevolking ten gevolge van de handelwijze der inlandsche hoofden. Anderen achtten dit veel overdreven. De meerderheid kon in dit artikel berusten. Anderen meenden, dat het eene doode letter zou zijn.

Omtrent art. 53 werd drieërlei gevoelen ontwikkeld. Er waren leden, die het cultuurstelsel verdedigden en wenschten te zien gehandhaafd, zelfs al had Nederland het batig slot niet meer noodig. Anderen wilden in dit artikel en in het stelsel der regering berusten. Nog anderen hadden dit artikel met genoegen gezien, in zooverre, dat in de memorie van toelichting erkend wordt, dat het cultuurstelsel de teelt van voedingsmiddelen benadeelt. Deze leden meenden evenwel, dat daarbij nog eene reeks van bepalingen betrekkelijk het cultuurstelsel behoorden te worden gevoegd; in zoo verre »*regelt* dit artikel *niets* en bepaald het *zeer weinig*.» Enkele leden verlangden voorts eene bijvoeging, ten einde het karakter van uitsluiting van de Europesche nijverheid aan dit art. te ontnemen; dit werd door andere leden bestreden.

Eenige leden wenschten bij art. 54 bepaaldelijk te hebben uitgemaakt, dat de regering de geheele *afschaffing* der heerendiensten wenscht.

Sommige leden drongen aan op het doen vervallen van art. 56, betrekkelijk de heffing der landrente; zij achtten het eene zonderlinge houding der regering; alles wat het belastingstelsel betreft te onttrekken aan het toezigt der wetgeving, behalve dit punt. Andere toonden hieruit aan, hoe onzeker de regering in haar stelsel was. Een tweede bezwaar bestond in de te groote algemeenheid van dit artikel.

In twee afdeelingen heeft de meerderderheid zich voor, in eene tegen de opneming van de erfelijkheid der regenten in het reglement (art. 65) verklaard.

Over art. 71 deed zich drieërlei gevoelen kennen: [illegible] leden meenden, dat geene wijzigingen in de Indische [illegible] boeken gebragt, dan met medewerking van de [illegible] magt in het moederland. Anderen keurden het voorgestelde art. geheel goed. De meerderheid der [illegible] waar [illegible]

dit punt behandeld is, wilde dit geheel in het midden laten:

Omtrent de afzetbaarheid der ambtenaren, art. 90, bestonden ook drie verschillende meeningen. Eenige leden verdedigden met kracht het denkbeeld van onafzetbaarheid van alle regterlijke ambtenaren in Indië. Anderen stonden juist het tegenovergestelde voor. De groote meerderheid stond het stelsel der regering voor.

Weinige leden wilden geenerlei voorwaarden aan de toelating van Nederlanders gebonden hebben. (Art. 101.) Verscheidene leden meenden, dat de thans gestelde voorwaarden te belemmerend waren. In eene der afdeelingen wilde men dan ook dit onderwerp bepaaldelijk bij de wet regelen.

Andere wilden de regeling der voorwarrden aan eene algemeene verordening overlaten. Het onderwerp der *kolonisatie* is thans bij dat artikel over en weder besproken.

Bij de overweging van art. 106 hebben eenige leden eene vrijheid van drukpers, even als in het moederland en in Britsch-Indië voorgestaan. De zeer groote meerderheid was met de regering van gevoelen, dat een toezigt van regeringswege op de drukpers moet worden gehouden. Het voorgedragen artikel was, naar men opmerkte, van eene reactionnaire strekking. Dit werd door anderen als niet geheel juist bestreden. Er waren leden, die het toezigt op de Indische pers wilden regelen bij de wet. Anderen wenschten in het reglement eenige bepalingen te zien opgenomen, die tot rigtsnoer zouden kunnen strekken bij de in Indië op dit stuk uit te vaardigen verordening. Anderen nog wilden het artikel behouden, zoo als het daar ligt.

De groote meerderheid was van oordeel, dat geen onbeperkt regt van vereeniging en vergadering moest worden toegestaan. (art. 107). Anderen bestreden dat gevoelen.

In vier der afdeelingen hebben leden hun leedwezen betuigd, dat de bepaling van het vroeger ontwerp, volgens welke de kinderen, na een zeker tijdstip in Nederlandsch Indie uit slavinnen geboren, vrij zouden zijn, thans is weggelaten. Zij zagen er zelfs geene reden in, hunne stem aan het ontwerp te weigeren, in geval die bepaling werd weggelaten. Meer algemeen wenschte men den openbaren *verkoop* in Indië van menschen bij het reglement te verbieden. Voorts werden op dit stuk nog verschillende beschouwingen medegedeeld.

Verscheidene leden juichten het tweede lid van art. 112 betrekkelijk het nemen van pandelingen ook buiten Java en Madura, waar de maatschappelijke toestand dit gedoogt, zeer toe.

Enke leden achtten het bedenkelijk, volgens art. 115 de godsdienstoefening ongestoord in Indië binnen gebouwen en besloten plaatsen toe te laten, waar dit geene stoornis van de rust of orde veroorzarkt.

Bij art. 117 zijn verscheidene leden opgekomen tegen het stelsel, dat aan de Hervormde kerk in Indië niet dezelfde vrijheid als aan de R. K. kerk wordt gelaten,

Tegen de uitdrukking, dat Nederland niet is eën *Christelijke* staat, in de mem. van toelichting op bladz. 94 voorkomende, zijn in al de afdeelingen verscheidene leden opgekomen. Bij de vergunning tot het aanwenden van pogingen om Indie te evangeliseeren, bestaat van regeringswege een stelsel van preventie. Dit stelsel werd door een deel der leden afgekeurd. Active bevordering van de verspreiding van het Christendom behoort aan de kerk, niet aan den staat, beweerden die leden. Maar men bestreed het denkbeeld van preventie en van niet lijdelijke bevordering. Dit werd weder door anderen verdedigd. Intusschen keurden men alle voorschriften tegen onberaden ijver goed.

Verscheidene leden gaven bij de overweging van art. 123 te kennen, met leedwezen te hebben opgemerkt, dat de regering het bedenkelijk keurt, het geven van onderwijs aan de inlanders te ver uit te strekken.

Eenige leden gaven (art. 125) te kennen, dat men niet van tijd tot tijd nieuwe havens moest openstellen, naar mate de welvaart vermeerdert, maar dat men opbeuring en vermeerdering van welvaart zal verkrijgen, door zooveel mogelijk havens open te stellen.

Ten slotte betoogt de heer Storm van 's Gravesandé in eene afzonderlijke, bij het verslag gevoegde nota, het nadeel, dat er in gelegen is, den opperbevelhebber van het O. I. leger ondergeschikt te blijven stellen aan den gouverneur-generaal, die in den regel een burgerlijk persoon is.

Ziedaar dan in korte trekken den hoofdzakelijken inhoud van dit uitvoerig voorloopig verslag, dat door de heeren Stolte, van Hoëvell, Godefroi, Gevers van Endegeest en Baud is opgemaakt. Op zich zelf is dit stuk hoogst belangrijk, als eene bijdrage tot de kennis van het beheer van onze koloniën en bezittingen in Oost-Indie, maar een eigenlijk gevoelen der meerderheid kan slechts op weinige punten van het verslag worden opgemaakt. Men vindt meesttijds denkbeelden, die bestreden en beantwoord worden; men vindt het stellen van vraagpunten door enkelen, eenigen, onderscheidenen, een deel der leden [illegible] men ziet, dat over de belangrijkste vraagpunten [illegible] gevoelens bestaan, maar men [illegible] paald te kennen gegeven meening [illegible] zoeken.

's Gravenhage, 8 Junij.

Z. M. heeft [illegible], op zijn verzoek, [illegible] Schieland (Zuidholland).

Z. M. heeft den 1en luit. J. J. H. Embroek, van het 7de [illegible] op pensioen gesteld en bepaald op ƒ 663.

Z. M. heeft benoemd tot arrondiss.-betaalmeesters: te Maastricht, jhr. mr. H. Repelaer van Driel, thans betaalmeester te Sneek, en te Sneek de heer J. H. Paehlig, thans hoofdambtenaar bij het prov. gouvern. van Groningen.

Z. M. heeft aan den heer G. Falck, Hds. thesaurier, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als buitengewoon lid van het comité van defensie; en benoemd: bij den plaatselijken staf, tot majoor en plaatselijken kommandant van de 3de kl. te Venlo, den kapit. A. W. van Dionant; tot kapit. en plaatsel. adjudant der 1ste kl., den 1sten luit. P. van Roon; tot 2den luit. en plaatselijken adjudant van de 2de kl. te Geertruidenberg, den wachtm. J. G. Baumann, van het 4de regem. drag.; bij het wapen der infanterie: bij het 5de regem., tot 1sten luit., den 2den luit. A. J. de Koff, van het 6de regem. van het wapen; bij het wapen der cavalerie: bij het regem. dragonders, tot ritm. van de 3de kl., den 1sten luit. J. A. van Löben Sels; bij het regem. jagers te paard, tot 1sten luit., den 2den luit. H. M. Rookmaaker; bij het wapen der marechaussée: tot 1sten luit., den 2den luit. J. A. Chappuis, van het wapen; en den ritmeester N. Thirion, van het 1ste regem. dragonders, gesteld op non-activiteit voor den tijd van een jaar.

Z. M. heeft den 2den luit. H. A. van Rossem, van het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, thans op non-activiteit en in Oost-Indie verblijf houdende, benoemd tot 1sten luit. en hem op het door hem hiertoe gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend.

Z. M. heeft pensioen verleend aan: J. Reinink, kapellaan bij de R.-K. gemeente te Borne, ter somme van ƒ 327; aan J. Cornelisse, pastoor der R.-K. gemeente te Bakhuizen, ter somme van ƒ 600; S. Wolferink, pastoor der R.-K. gemeente te Ootmarssum, ter somme van ƒ 600; J. Spitzen, pastoor der R.-K. gemeente te Haarle, ter somme van ƒ 537; en J. H. van Wesel, vicaris der succursale kerk te Meerlo, ter somme van ƒ 459.

* Verkiezing voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Hoofd-kiesdistrict 's Gravenhage, (8 Junij). Ingekomen 889 briefjes. Van onwaarde 9. Geldig 880 biljetten. Volstrekte meerderheid 441. Gekozen de heer J. P. Delprat, Oud-Kommandant der Koninklijke Militaire Akademie te Breda, met 531 stemmen. De heer F. baron van Raders, had 349 stemmen op zich vereenigd.

De commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal belast met een rapport over het verslag van het beheer en den staat der kolonien in de West-Indien, over 1851, heeft rapport uitgebragt. In dat stuk wordt o. a. gezegd, dat de commissie met bevreemding heeft opgemerkt, dat de in het vorige verslag toegezegde mededeelingen aangaande de behandeling der slaven niet is gedaan, weshalve zij de 5 volgende vragen aan de Regering doet: 1. Welken indruk heeft de invoering der nieuwe reglementen in het algemeen op de plantagien gemaakt? 2. zijn de slaven met dezelve bekend gemaakt, en zoo ja, op welke wijze? 3. Zijn de reglementen door de directeuren en administrateuren zonder uitzondering behoorlijk uitgevoerd, en zoo neen, hoe dikwijls zijn de strafbepalingen toegepast? 4. Op welke wijze oefent het Gouvernement op de naleving der reglementen een geregeld toezigt uit? De commissie heeft hierbij het oog op de administrateuren, waarvan sommige heemraden dus hunne eigene controleurs zijn. Zij acht de benoeming van een of meerdere ambtenaren, belast met het toezigt op de behandeling der slaven, hoogst wenschelijk, en is van meening, dat eene stoomboot ten dienste der ambtenaren, om hun onderzoek op niet gezette tijden onverwacht te bewerkstelligen, weldadig werken zou. 5. Worden de verordeningen omtrent de voeding van den slaaf overal en met dezelfde naauwgezetheid opgevolgd?

De commissie van rapporteurs in de Tweede Kamer heeft haar verslag uitgebragt betreffende het voorstel van den heer Groen van Prinsteren, ter wijziging van de bestaande verordeningen op de autorisatie voor bijzondere scholen. Slechts 41 leden waren bij de behandeling in de afdeelingen tegenwoordig. Over het algemeen was men de voordragt niet gunstig. Op grond der slechte opkomst in de sectiën heeft men reeds berigt, dat het voorstel allerwaarschijnlijkst zal verworpen worden. (*Utr. Ct.*)

De kiesvereeniging *Regt en Billijkheid voor allen*, te Nijmegen, heeft met eenparige stemmen tot haren kandidaat geproclameerd Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer, aftredend lid der Tweede Kamer.

* Gisteren avond is alhier (in het lokaal *Diligentia*) eene tweede bijeenkomst gehouden der vrienden en vereerders van wijlen den heer J. C. Rijk, die het doel hebben, een gedenksteen of teeken op het graf van den overledene te plaatsen. De uitslag dezer bijeenkomst is geweest, dat de voorloopig benoemde commissie voortdurend met die taak zal belast blijven en dat daarbij zijn gevoegd de heeren Generaal-majoor Penning Nieuwland en de luitenant ter zee der eerste klasse H. Huijgens. Een groot getal personen woonde deze bijeenkomst bij.

* Gisteren in den vroegen morgen is uit de residentie naar de gemeente 's Gravesande gemarcheerd een detachement dragonders, sterk een Wachtmeester, een Brigadier en 12 man, ten einde daar eenige wanorden te stuiten, die er eergisteren waren ontstaan, en wel ten gevolge van het niet-houden der kermis. Nadat eenige personen vooraf in eene herberg te zamen waren gekomen, zijn zij naar de woning van den Burgemeester gegaan, hebben de glasruiten ingeslagen, hetgeen bij andere ingezetenen ook heeft plaats gehad. De rust moet heden nog niet hersteld zijn.

* Men meldt uit Portsmouth: «Laatsl. Zondag, den 28 Mei, vereerden Z. Exc. de amiraal Körgen, gezant van Zweden, en de heer May, Nederlandsche consul-generaal in Engeland, met zijne echtgenoote den heer A. van den Bergh, consul van Nederland en Zweden te Portsmouth, met een bezoek, ten einde hem een bewijs van bijzondere hoogachting te geven, ter gelegenheid van de geboorte van zijn kleinkind, bij welks doop zij ten getuige optraden. Eene luisterrijke partij volgde op deze plegtigheid, waarbij gulle vreugde voorzat.»

* In de residentie is aangekomen en aan den *Maréchal de Turenne* (Hôtel Fuhri) afgestapt, de burggraaf Ferdinand de Senner, komende van Milaan.

* In de residentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt, de hoofd-officieren in Bengaalschen dienst George Towlis en John Todel, komende uit Egypte.

Men verneemt, dat dezer dagen van wege Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, als voorzitter van het hoofdbestuur van het *Metalen Kruis*, (welke hoedanigheid HD. is opgedragen door Z. M. den Koning als beschermheer), aan de afdeelingen dier vereeniging, aan de staven en aan corpsen van het leger inteekeningslijsten zijn gezonden tot het verzamelen der noodige fondsen, om een nationaal gedenkteeken van het Metalen Kruis, in het midden van Amsterdam, op te rigten, bij de viering van het herinneringsfeest in het jaar 1856.

Gisteren stond teregt voor de Correctionele Regtbank te Amsterdam, J. de Vries, beschuldigd van hoon en smaad jegens den Koning en de leden van het Vorstelijk huis in een door hem geschreven, uitgegeven en verspreid pamphlet. De beschuldiging werd met kracht volgehouden door den subst. officier van justitie, Mr. H. A. Hartogh, die mitsdien naar aanleiding van art. 1 en 2 der wet van 1 Junij 1830, eene gevangenisstraf van 2 tot 5 jaren eischte. De beschuldigde heeft zich zelf verdedigd. Hij beweerde, dat de oorzaak van het schrijven der brochure lag in den langen tijd, die voor de onthulling van het standbeeld van Koning Willem II was verloopen; dat er verjaring was; dat hij meende het zedelijke van zijne handelwijze en het geoorloofde van zijn geschrift te kunnen aantoonen, en dat, in geen geval een der leden van het Vorstelijk Huis door hem was genoemd. Een en ander werd door het O. M. beantwoord. De uitspraak is bepaald op 14 Junij.

De 36ste vergadering der Ev. Luth. Synode is gister alhier geopend. De leden dezer Synode zijn:

Ds. J. Decker Zimmerman, te Utrecht, voorzitter. Ds. J. M. L. Roll, te Amsterdam, vice-voorzitter. J. C. Loman, te Amsterdam, secretaris. R. T. F. Reudler, te 's Gravenhage, secundus-secretaris, Prof. F. J. Domela Nieuwenhuis te Amsterdam, præadviseur. Ds. J. C. Schultz Jacobi, te Rotterdam. Ds. J. A. Kramer, te 's Gravenhage. Ds. J. G. Liernur, te Haarlem. Ds. J. C. Manssen, te Groningen, Ds. C. Westhoff, te Nijmegen. De heeren T. J. Kerkhoven. J. H. Molkenboer. mr. F. F. Karseboom, allen te Amsterdam. C. L. Keurenaar, te 's Gravenhage. J. Backer te Oosterbeek, J. C. Schröder, te Utrecht. C. P. Sander te Rotterdam, mr. P. A. Sander, te Dordrecht.

Volgens berigt van het bestuur van Curaçao en Onderhoorigheden, dd. 2 Mei jl., is op dien datum de quarantaine, waaraan de van St. Thomas komende schepen onderworpen waren, opgeheven, daar zich sedert 20 Maart jl. geen geval van cholera op laatstgenoemd eiland meer had voorgedaan.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, overwegende dat ten gevolge van de aanneming door den heer mr. C. C. A. Beens van de benoeming tot kantonregter te Oosterhout, de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrict Tilburg moet plaats hebben, heeft bepaald, dat die verkiezing zal geschieden op Woensdag 21 Junij e. k.

De minister van Financien maakt bekend, dat bij hem is ingekomen eene som van ƒ 25, welke bij den arrondissements-directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Assen van een onbekende, ten behoeve van 's Rijks schatkist, ontvangen is.

Het Londensche genootschap van kunsten (*Society of Arts*) heeft den heer Winkworth naar Nederland gezonden, om ten behoeve van de te houden tentoonstelling van zaken betrekkelijk het lager onderwijs te Londen te houden, om de lagere scholen en andere inrigtingen van onderwijs hier te lande te bezoeken en heeft tot corresponderend lid voor Nederland benoemd, de heer A. A. van de Kasteele, directeur van het koninklijk kabinet van zeldzaamheden alhier. De heer Wickworth heeft zijne bevindingen reeds gedeeltelijk door een goed geschreven verslag in het tijdschrift van het genootschap bekend gemaakt.

Zaturdag aanstaande zal van de werf van den heer Hoogendijk te Capelle a/d IJssel van stapel loopen, het barkschip *Per aspera ad astra*, groot 235 lasten, bestemd voor de groote vaart, onder directie van de heeren F. S. Sparnaay en Zn. en te voeren door kapitein J. Admiraal.

Gisteren avond had de te Rotterdam gevestigde afdeeling van de Nederlandsche vereeniging tot bevordering van het Christendom onder de Chinezen, eene vergadering in de Engelsch-Presbijteriaansche kerk, onder voorzitterschap van Dr. H. N. van Teutem, oudste predikant der Remonstrantsche Gereformeerde gemeente hier ter stede. Deze vergadering was gewijd aan de mededeeling van het verslag der algemeene vergadering, onlangs te Utrecht gehouden. Het voornaamste punt, dat daarin voorkomt, betreft het vertrek van den kweekeling H. Z. Kloekers in de maand Augustus naar China.

Leiden, 7 Junij. Heden promoveerde tot doctor in de geneeskunde, de heer L. Hartog van Amsterdam, na openlijke verdediging van een *Spec. Med. Inaug. Cont... quaedam de Hypopyo.*

Hellevoetsluis, 6 Junij. Gisteren kwam hier ... Z. M. instructie-brik *de Zeehond*, kapt. luit. B. G. E... ten anker. Er zijn thans hier negen oorlogsvaartuigen ... stationeerd.

Naarden, 5 Junij. Naar men verneemt is door ... Departement van Oorlog het bevel uitgevaardigd, alle ... deze vesting behoorende forten te wapenen. Zulks zal ... groote bedrijvigheid in het vervoer van krijgsmaterieel ... en naar deze vesting ten gevolge hebben. (*Gooil...*

Correspondentie.

Het bij ons ontvangen stuk «De Maatschappij tot be... dering der Toonkunst en haar 25 jarig feest», zal m... door ons geplaatst worden.

Advertentiën.

MEN GEBRUIKE DE PILLEN VAN HOLLOWAY, ... *val van bedorven maag, verzwakking en leverziekte*... wonderbaarlijke uitwerking, die dit middel dikwijls ... gehad op diegenen, welke aan een bedorven maag, ... kwalen, enz. lijden, zouden bijna ongeloofelijk sch... indien zij niet dagelijks van alle kanten werden beve... De opwekkende kracht dezer pillen, verwijderen alle ze... aandoeningen, versterken de maag en bevorderen de ee... Die welke aan waterzucht lijden, behoorden de pillen ... Holloway te gebruiken, daar er geen zekerder middel ... die gevaarlijke ziekte bestaat.

Doosjes Pillen à ƒ 0.30, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 6.75, ƒ ... ƒ 20.50. Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ ... ƒ 13.85, ƒ 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij ... C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amster... bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. STR... MAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede te Lon... Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement. (490)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 8 Junij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{3}{8}\frac{13}{16}\frac{7}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$97\frac{3}{4}$
Dito Certificat. .	3	$69\frac{3}{4}\frac{7}{8}$	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito . .	4	$86\frac{3}{8}\frac{5}{8}\frac{3}{8}$	Cert. 1831/1838	5	$87\frac{1}{2}$
O. I. Leening. .	4		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	83 ...
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	$77\frac{3}{8}$
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$	$118\frac{1}{8}$	Dito *Stieglitz* .	4	$77\frac{1}{8}$
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	$47\frac{1}{2}\frac{5}{8}$	Certific. dito. .	6	
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$19\frac{1}{8}\frac{3}{8}\frac{1}{8}$	Obligatiën . . .	4	$69\frac{1}{4}$
Dito Buitenl. .	3	$[\frac{11}{16}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ^{6}/m.	3	$36\frac{11}{16}\frac{7}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{1}{2}\frac{9}{16}$	Metalliek . . .	5	$61\frac{9}{16}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$74\frac{1}{2}$
Portugal.			Dito letter B. .	5	$74\frac{1}{4}$
Londen nieuwe.	5	$35\frac{1}{4}\frac{1}{2}\frac{1}{4}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$31\frac{3}{4}$
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$31\frac{3}{4}$

Mexic., te Londen, 3 pct. 22, $\frac{1}{8}$, 22; dito Onb. 22... Gren. Onb. 17; dito Uitg. $6\frac{1}{16}$, $\frac{5}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 6...

Onze fondsenmarkt was heden wederom zeer ongunstig ... ten gevolge van voortgezette verkoop-orders, welke voor... in Holl., Oosteur., Russische, Spaansche en Portugeesche ... geëffectueerd werden. In de genoemde soorten was de ... gang nog al van eenig aanbelang.

FRANKFORT, Dingsdag 6 Junij. Metall. 5 p... Spanje binn. 3 pct. $36\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $19\frac{7}{8}$.

LONDEN, Woensdag 7 Junij. Consols cont. 92... Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{2}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 66; Gre... $6\frac{1}{2}$, $6\frac{5}{8}$; Sardinie 5 pct. 83; Spanje 3 pct. 40... pct. 20; dito Certificaten $4\frac{7}{8}$; dito Passive $4\frac{1}{2}$; ... pct. 85; dito 5 pct. 99, 100; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 61... pct. $88\frac{1}{2}$.

Kalme stemming.

Nabeurs: Cons. $92\frac{3}{8}$; N. Mexic. 24; Peru 66... à $\frac{5}{8}$; Spanje 3 pct. $40\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $19\frac{3}{8}$ à 20... $4\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; dito Passive $4\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 86... pct. 100; Holl. 5 pct. $88\frac{1}{2}$; dito $2\frac{1}{2}$ pct. 61... De stemming was flaauw op de ontvangen... merken.

PARIJS, Woensdag 7 Junij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ... 3 pct. 72.60 e. d.; Sp. Binn. 3 pct. $37\frac{5}{8}$...

WEENEN, Woensdag 7 Junij. N. Metall. 8... Wissel Londen 12.58; Parijs $156\frac{1}{2}$; Zilver 3...

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gr...